Begroting 2027

en meerjarenraming 2028-2030

2026

Versiebeheer

Versie	Publicatiedatum	Beschrijving
0.1	n.v.t.	Concept intern
0.2	23-3-2026	Concept t.b.v. DB

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsnota

2. Vaststellingsbesluit

3. Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

4. Beleidsbegroting

5. Paragrafen

6. Financiële begroting inclusief toelichting

7. Bijdragen deelnemende gemeenten

8. Geprognosticeerde meerjarenbalans

9. Overzicht wettelijke taakvelden

Bergen op Zoom, 1975 | aankondiging tentoonstelling voor Jonas de Walvis op Plein 13 op 8 en 9 september 1975. Dick de Boer

1. Aanbiedingsnota

Voorliggende begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 van de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabants Archief (WBA) is opgesteld om inzicht te geven in de baten en lasten van het WBA voor 2027. Wij presenteren hierbij met trots de begroting.

Vanaf 2023 werken we met een beleidsvisie bestaande uit vier opgaven. De voorliggende begroting is opgebouwd vanuit deze vier opgaven.

Steeds meer digitale archieven worden overgebracht naar ons e-depot. Deze ontwikkeling vergt aandacht van zowel deelnemers als het WBA. Een nieuw collectiebeheersysteem en het nieuwe portaal naar de website zorgen niet alleen voor een professioneel en technisch goed lopend archiefbeheer maar ook voor een goede toegankelijkheid voor inwoners en ambtenaren. Lokale en regionale erfgoedverhalen worden via de erfgoedwebsite op een moderne wijze gepresenteerd.

De begroting is ingericht aan de hand van de regelgeving zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

Het Dagelijks Bestuur van het West-Brabants Archief

2. Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 24-06-2026

De voorzitter,

A.J. Moerkerke

De secretaris,

I.H.E. Hommel

3. Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

De lasten en baten voor het WBA worden in onderstaande tabel gepresenteerd.

De toelichting per onderdeel is opgenomen in: 6. Financiële begroting inclusief toelichting.
De meerjarenbegroting geeft de ontwikkelingen op programmaniveau weer.

Programma Archiefbeheer	Begroting		Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
LASTEN					
Personele lasten	2.233.924	**2.279.312**	2.360.462	2.462.024	2.568.059
Huisvestingslasten	580.443	**591.150**	603.871	618.718	631.380
Overige exploitatielasten	372.028	**372.375**	378.164	384.349	390.676
Storting in voorziening	5.245	**0**	0	0	0
Onvoorzien	10.000	**10.000**	10.000	10.000	10.000
Kosten projecten Beleidsvisie	125.095	**30.000**	0	0	0
Totaal lasten	**3.326.735**	**3.282.838**	**3.352.497**	**3.475.092**	**3.600.115**
BATEN					
Deelnemersbijdrage	3.056.666	**3.156.633**	3.254.583	3.375.351	3.498.507
Variabele baten	144.256	**96.205**	97.914	99.740	101.608
Onttrekking bestemmingsreserves	125.095	**30.000**	0	0	0
Onttrekking voorziening	720	**0**	0	0	0
Subtotaal Baten	**3.326.735**	**3.282.838**	**3.352.497**	**3.475.092**	**3.600.115**

4. Beleidsbegroting

Ontwikkelingen
In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zijn de beleidsmatige ontwikkelingen financieel vertaald. Deze ontwikkelingen zijn ingepast binnen de kaders zoals gesteld door de deelnemers. Thema's en opgaven rond de ingang van de nieuwe Archiefwet, e-depot, erfgoed, digitale dienstverlening en (strategische) personeelsplanning vereisen goede afstemming, inzet en samenwerking tussen de deelnemers en het WBA.

Dienstverlening
Het nieuwe webportaal wordt met enige vertraging gefaseerd opgeleverd. Met behulp van dit webportaal kan het WBA informatie volgens moderne standaarden, en op overzichtelijke en toegankelijke wijze, ontsluiten. Dit maakt digitale dienstverlening makkelijker. Fysieke dienstverlening kan op afspraak.

In samenwerking met WVS maken we het archief digitaal toegankelijk door digitaliseringsprojecten en Scanning on Demand (SOD). Zowel inwoners als ambtenaren van onze deelnemers kunnen ervan op aan dat het archief snel en goed wordt ontsloten.

Basis op orde
De nieuwe Archiefwet treedt volgens de huidige planning op 1 januari 2027 in werking. We zorgen er samen met de deelnemers en verbonden voor dat in 2027 geen onverwachte problemen ontstaan voor wat betreft de implementatie van de nieuwe wetgeving.

In 2026 is een nieuw collectiebeheersysteem aanbesteed. De implementatie, nazorg en directe doorontwikkeling zullen waarschijnlijk deels in 2027 doorlopen. Het collectiebeheersysteem is essentieel voor het grootste deel van het primaire proces van het WBA. Zorgvuldige doorontwikkeling en voldoende gebruikerstrainingen voor medewerkers zijn daarom van groot belang.

Digitale informatievoorziening is steeds meer de basis van gemeentelijke informatievoorziening. Steeds meer *digital born* archieven worden overgedragen. De wettelijke plicht om geselecteerde informatie, dus ook digitale informatie, te bewaren en blijvend raadpleegbaar te houden wordt door middel van intensieve samenwerking met deelnemers vormgegeven. Deze relatie wordt wat betreft overbrengingen naar het e-depot met de negen deelnemers en vijf verbonden partijen in de regio goed bewaakt. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in die relatie en de samenwerking, bijvoorbeeld door het opstarten van samenwerking via werkateliers. Dat heeft al enkele positieve resultaten opgeleverd en zal in 2027 worden gecontinueerd.

Het is van belang dat het WBA zelf actief (jonge) medewerkers opleidt binnen de archiefwereld om zo voor de (nabije) toekomst te garanderen dat er voldoende aanwas blijft voor functies waarin de arbeidsmarkt steeds minder voorziet. Dit heeft, gezien de kostbaarheid van de opleiding archivistiek, effect op de opleidingskosten van het WBA.

Erfgoed
Na de geplande oplevering van de erfgoedwebsite in 2026 is de opdracht van de coördinator erfgoedverhalen voltooid. Er zijn ruim voldoende prikkelende, interessante en opmerkelijke verhalen opgeleverd om de erfgoedwebsite te vullen. Dit betekent echter niet dat het een statische website wordt. Er komt ruimte voor nieuwe verhalen van zowel

medewerkers erfgoed als enthousiaste vrijwilligers en bezoekers van de website.

Naast de erfgoedwebsite wil het WBA een goede partner zijn voor de ruim 20 heemkundige kringen in West-Brabant. Er wordt goed contact onderhouden met heemkundebesturen en Brabants Heem.

Organisatie

Vanaf 2027 gaan meerdere medewerkers met pensioen. Om hierop in te spelen is in 2026 een strategische personeelsplanning opgesteld op basis van het in 2024 vastgestelde formatieplan. DIt formatieplan is vanaf 2027 ook de basis van de personeelsbegroting.

Er wordt gewerkt aan het versterken en professionaliseren van de bedrijfsvoering binnen de organisatie. Om de volgende stap daarin te zetten, is in 2026 een pilot-samenwerking aangegaan met inkoopbureau Karel. Deze wordt in 2027 geformaliseerd en geprofessionaliseerd. Op deze manier wordt geborgd dat aan alle relevante wet- en regelgeving op het gebied van inkopen en aanbestedingen wordt voldaan.

Door vertrek en pensionering van collega's worden functies en rollen soms op een andere manier ingevuld. Ook veranderingen in het werkveld vragen hier soms om. Er wordt hierbij vooral gekeken naar inzet van talent bij het vraagstuk wat er ligt. Dit om collega's ook breder inzetbaar te maken voor de organisatie, medewerkers te blijven boeien en binden en ruimte te maken voor ontwikkeling.

In 2026 is een start gemaakt met professionalisering rond projectmatig werken. Dit zal in 2027 verder worden uitgewerkt.

5. Paragrafen

In de begroting moet verplicht aandacht worden besteed aan de volgende paragrafen:

- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf Wet Open Overheid (Woo)

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het WBA beschikt om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn, in relatie tot de financiële positie. Niet begrote uitgaven worden gedekt met de post 'onvoorzien'.

In deze paragraaf wordt kort ingegaan op de vraag in hoeverre de organisatie in staat is om financiële tegenvallers en risico's op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. De belangrijkste risico's voor het WBA zijn het imagorisico, het veiligheidsrisico en het bedrijfsvoeringsrisico.

Het *imagorisico* heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening. Om de toezichtdienst tijdig en kwalitatief voldoende te kunnen (blijven) leveren heeft het WBA in 2023 geïnvesteerd in formatieve uitbreiding van de inspectiefunctie. Per 1 maart van dat jaar trad een archiefinspecteur (tevens kwaliteitsspecialist) in dienst die samen met de archivaris de toezichttaken uitvoert.

De dienstverlening naar de gemeentelijke deelnemers is op een goed niveau door de Scanning on Demand die intern is ingericht. Opgevraagde dossiers kunnen daardoor sneller en effectiever worden aangereikt. De samenhang tussen Scanning on Demand en de ontsluiting van de bouwdossiers via de website zorgt voor een hoog dienstverleningsniveau. Hiermee voldoet het WBA aan de verwachtingen van de deelnemers

Het *veiligheidsrisico* betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het WBA heeft een juridisch medewerker die tevens Functionaris Gegevensbescherming (FG) is. Door diegene is een datalekprotocol opgesteld. De vereiste verwerkingsregistraties worden door de FG bijgehouden. Ontwikkelingen rond de auteurswet worden op de voet gevolgd. Het WBA onderscheidt zich nadrukkelijk van vrijwel alle andere archiefinstellingen in Nederland door een eigen jurist in dienst te hebben. Periodiek worden op initiatief van het WBA themabijeenkomsten georganiseerd over informatieveiligheid.

Het WBA heeft een eigen informatieveiligheidsbeleid en een informatieveiligheidsplan. Beleid en plan worden jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Het WBA heeft een CISO. Deze geniet in diens taken ondersteuning van de FG, kwaliteitsmedewerker, IT-specialist en adviseurs.

Het *bedrijfsvoeringsrisico* behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening ten gevolge van een hoog

ziekteverzuim. Om grip te houden op het ziekteverzuim reageert het management direct op ziektemeldingen. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht door middel van zorgvuldig ingezette re-integratieprocessen en persoonlijke aandacht.

De algemene reserve dient in beginsel voor het opvangen van bovengenoemde risico's.

Een beperkte algemene reserve is voldoende omdat het WBA nagenoeg geen risico's kent van materiële aard. De ontwikkeling van lasten en baten gedurende de afgelopen acht jaar is dermate evenwichtig dat de algemene reserve ruim voldoende weerstandsvermogen biedt. Naast de algemene reserve beschikt het WBA tevens over een drietal bestemmingsreserves. De voorziening onderhoud gebouw Oudenbosch is per ultimo 2025 vrijgevallen.

Het overzicht van het verloop van de reserves in meerjarenperspectief is terug te vinden onder 8. Geprognosticeerde meerjarenbalans.

Financiële kengetallen

Kengetallen	Jaarrek. 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-6,76%	-2,77%	**0,20%**	1,64%	0,62%	-0,19%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	**n.v.t.**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsratio	48,42%	22,46%	**29,31%**	29,49%	29,67%	29,86%
Structurele exploitatieruimte	1,77%	0,31%	**1,12%**	0,19%	0,19%	0,18%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	**n.v.t.**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	**n.v.t.**	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor het WBA niet van toepassing.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. De inhoud van de tabel is bij ministeriële regeling voorgeschreven en bevat ook de ontwikkeling van de kengetallen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter. De netto schuldquote van het WBA is te categoriseren als zeer laag wat aangeeft dat het WBA financieel zeer gezond is.

Solvabiliteitsratio

Het kengetal solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter. Het WBA kent een solvabiliteit die te kenmerken is als gezond.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

St. Willebrord, 1978 | Start van de eerste etappe van de wielerronde Tour de France. Ben Steffen

Paragraaf Financiering

Liquiditeitsplanning

De exploitatielasten van het West-Brabants Archief worden gedekt door bijdragen van de deelnemers. De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen worden elk kwartaal bij de deelnemers in rekening gebracht. Omdat de exploitatielasten merendeels gelijkmatig over het kalenderjaar worden uitgegeven ontstaat gedurende het begrotingsjaar een liquiditeitsoverschot. Niet direct benodigde saldi worden in de regel op de bedrijfsspaarrekening of de schatkistrekening gestort.

Financieringsbehoefte

De wijze waarop het WBA omgaat met investeringen en gehanteerde limieten is vastgelegd in de Nota Investeren en Afschrijven 2023. Daarin is onder andere bepaald dat investeringen in vaste activa onder de € 10.000 niet worden geactiveerd, dat investeringen tussen €10.000 en €25.000 kunnen worden geactiveerd wanneer het algemeen bestuur hiertoe besluit en investeringen vanaf €25.000 altijd worden geactiveerd en een bestuursbesluit behoeven. Deze nota is bekrachtigd door het algemeen bestuur op 10 juli 2023 en is met terugwerkende kracht ingegaan op 1 januari 2023.

Financiële positie

In 2016 is een lening aangegaan bij de gemeente Bergen op Zoom voor de inrichting van meubilair in het Koetshuis. Dit betekent dat de aflossingen van de geldleningen gelijk zijn aan de afschrijvingen op de activa en dat de eventuele rentekosten direct ten laste van de betreffende begrotingsposten worden gebracht.

Investeringen na 2016 werden steeds met eigen middelen gedaan. De liquiditeitspositie van het WBA liet en laat dit toe. De kapitaallasten voor deze investeringen bestaan dus uit alleen maar afschrijving, zonder rente.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel

De verwachting is dat In 2027 25 personen in vaste dienst werkzaam zullen zijn. Daarnaast werken bij het WBA nog twee medewerkers welke via WVS worden ingehuurd. In aanvulling hierop zetten we een aantal vrijwilligers in en begeleiden we regelmatig stagiairs van verschillende opleidingen.

Ondersteunende diensten op het gebied van P&O worden afgenomen bij de gemeente Bergen op Zoom. Hieraan ligt een in 2025 herijkte dienstverleningsovereenkomst ten grondslag. Financiële ondersteuning wordt geleverd door een extern administratiekantoor. Van WVS worden medewerkers ingehuurd voor ondersteunende diensten zoals scanning en transport.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het WBA huurt de archiefkelder in het pand Oudenbosch. Het reguliere periodiek onderhoud is verwerkt in de huurprijs. Het vervangend onderhoud werd tot en met 2025 ten laste gebracht van een voorziening onderhoud. Omdat deze kosten de afgelopen jaren zeer laag waren, is ervoor gekozen om de voorziening per ultimo 2025 vrij te laten vallen.

Automatisering

In 2026 zijn nieuwe laptops aangeschaft. Dit ter vervanging van de oude laptops welke na drie jaar afgeschreven waren. Eind 2028 is wederom een nieuwe vervanging voorzien. Tevens zijn dan ook de IT- en netwerkvoorzieningen in het kantoor afgeschreven en aan vervanging toe. Bedrijfszekerheid, beveiliging en ondersteuning van het beheer zijn zodoende weer voor langere tijd afdoende geregeld. Het WBA werkt volledig in de cloud en gebruikt hoofdzakelijk Sharepoint en MS Teams. Voor thuiswerken zijn medewerkers gefaciliteerd. In het Koetshuis zijn ook alle benodigde voorzieningen voor online werken en vergaderen aanwezig.

Hoogerheide, 1987 | Ganzen, eenden en kalkoen in de sneeuw voor de kerk. Thom van Amsterdam

Paragraaf Wet Open Overheid (Woo)

Op grond van artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) bevat de begroting een openbaarheidsparagraaf waarin de voorgenomen uitvoering van de Woo wordt toegelicht. De wet beoogt een transparante en toegankelijke overheid door actieve en passieve openbaarmaking van overheidsinformatie en door optimalisatie van de informatiehuishouding. Het WBA draagt vanuit haar publieke taak zorg voor de uitvoering van deze wettelijke verplichtingen.

Actieve openbaarmaking

Actieve openbaarmaking betreft de informatie die we uit eigen beweging openbaar maken zonder dat daartoe een verzoek is gedaan. De Woo kent een aantal verplichte informatiecategorieën die in fases openbaar gemaakt moeten worden. Het WBA publiceert de informatiecategorieën conform de gefaseerde verplichtingen van de Woo. In 2027 werken wij verder aan een goed toegankelijke online publicatieomgeving waarin relevante documenten en besluiten vindbaar en herbruikbaar zijn. De website van het WBA zullen we als eigen publicatieportaal blijven gebruiken. Daarnaast zijn de openbaargemaakte documenten eenvoudig terug te vinden via de Woo-verwijsindex.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking houdt in dat we informatie openbaar maken naar aanleiding van een verzoek. Op onze website staat duidelijk beschreven hoe een Woo-verzoek kan worden ingediend. Dit kan zowel schriftelijk als via elektronische weg. Hoewel het WBA tot op heden geen Woo-verzoeken heeft ontvangen, is het proces rondom het voldoen aan een Woo-verzoek volledig ingericht.

Informatiehuishouding

Een betrouwbare informatiehuishouding is essentieel om zowel actieve als passieve openbaarmaking mogelijk te maken. In 2026 is een informatiebeleids- en beheersplan vastgesteld waarmee het WBA zich in 2027 kan richten op verdere professionalisering van informatiebeheer, procesoptimalisatie rondom duurzame toegankelijkheid en bewustwording binnen de organisatie. Het vernieuwde Zaaksysteem is sinds 2025 volledig in gebruik genomen en wordt in 2026 en 2027 steeds verder geoptimaliseerd. Het WBA streeft ernaar om de rol als transparante en betrouwbare partner voor onze deelnemers en inwoners te blijven versterken.

6. Financiële begroting inclusief toelichting

De financiële uitgangspunten voor de Begroting 2027 en de Meerjarenraming 2028– 2030 zijn eind 2025 in de vorm van richtlijnen aangeleverd door de gemeenteraden, daarna door het dagelijks bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers in de Kaderbrief 2026. In de Nota Verbonden Partijen zijn de financiële richtlijnen voor een periode van vier jaar vastgelegd.

Algemene uitgangspunten

Het WBA hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de begrotingsdocumenten:

- De begroting 2027 sluit aan op de begroting 2026;
- De begroting 2027, inclusief de meerjarenraming 2028 – 2030, is structureel financieel sluitend;
- De indexcijfers uit de septembercirculaire 2025 zijn verwerkt in de begroting en de meerjarenraming;
- In de begroting 2027 is geen nieuw beleid opgenomen;
- De begroting 2027 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

Indexering

In de meerjarenraming 2028-2030 zijn indexmatige verhogingen toegepast. De meerjarenraming maakt gebruik van de indexcijfers uit de septembercirculaire, tenzij er een bijzondere kostenmutatie van toepassing is. Vanzelfsprekend zijn ook de deelnemersbijdragen aangepast aan de meerjarenraming.

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexcijfers uit de Macro Economische Verkenningen 2026, die zijn gepubliceerd in de septembercirculaire 2025. De volgende voorgeschreven indexen zijn voor 2027 toegepast:

- Index prijs overheidsconsumptie, netto materieel (2,4%);
- Index loonvoet sector overheid (5,1%).

Investeringen

Het WBA kent een beperkt aantal investeringen. Deze hebben met name betrekking op gebouwvoorzieningen en anderzijds op IT.
De afschrijvingstermijn voor de laptops bedraagt 3 jaar. Deze zijn in 2026 vervangen en de kapitaallasten zijn in 2026 e.v. Verdere investeringen met gevolgen voor de staat van activa zijn in 2028 gepland.

Staat van baten en lasten

De baten en lasten voor het WBA worden in onderstaande tabel gepresenteerd. De toelichting per onderdeel is in het volgende hoofdstuk opgenomen. De meerjarenbegroting geeft de ontwikkelingen op programmaniveau weer. Voor de jaren na 2027 is rekening gehouden met een indexmatige verhoging van lasten en baten.

Programma Archiefbeheer	Begroting		Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
LASTEN					
Personele lasten	2.233.924	**2.279.312**	2.360.462	2.462.024	2.568.059
Huisvestingslasten	580.443	**591.150**	603.871	618.718	631.380
Overige exploitatielasten	372.028	**372.375**	378.164	384.349	390.676
Storting in voorziening	5.245	**0**	0	0	0
Onvoorzien	10.000	**10.000**	10.000	10.000	10.000
Kosten projecten Beleidsvisie	125.095	**30.000**	0	0	0
Totaal lasten	**3.326.735**	**3.282.838**	**3.352.497**	**3.475.092**	**3.600.115**
BATEN					
Deelnemersbijdrage	3.056.666	**3.156.633**	3.254.583	3.375.351	3.498.507
Variabele baten	144.256	**96.205**	97.914	99.740	101.608
Onttrekking bestemmingsreserves	125.095	**30.000**	0	0	0
Onttrekking voorziening	720	**0**	0	0	0
Subtotaal Baten	**3.326.735**	**3.282.838**	**3.352.497**	**3.475.092**	**3.600.115**

Toelichting begroting

Algemeen

Het WBA werkt met één programma, namelijk Archiefbeheer. Daarmee zijn onze wettelijke taken volledig gedekt. Binnen dat programma onderscheiden we drie hoofd kostensoorten, te weten personeelskosten, huisvestingskosten en exploitatiekosten. Daarnaast is sinds 2024 in de begroting een post onvoorzien opgenomen (verplicht volgens het BBV) en een post voor (project)investeringen.

Personele lasten

Personeel	Begroting		Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Omschrijving lasten					
Salarissen en sociale lasten	2.038.180	**2.070.900**	2.157.877	2.254.982	2.356.456
Opleidingskosten	17.720	**19.275**	19.556	19.856	20.164
Overige personeelskosten	47.837	**50.456**	51.516	52.648	53.807
Inhuur van derden	130.186	**138.682**	131.513	134.538	137.632
Totaal	**2.233.923**	**2.279.312**	**2.360.462**	**2.462.024**	**2.568.059**

In 2027 bestaat de geplande formatie van het WBA uit 20,83 fte. Doordat enkele medewerkers met pensioen gaan, zal het gemiddelde over 2027 enigszins hoger uitpakken om te zorgen dat nieuwe medewerkers voldoende worden ingewerkt. Het op 7 november 2024 vastgestelde formatieplan is de basis voor de berekening van de salarissen en sociale lasten. Loonsomsturing blijft uitgangspunt van beleid.

Specifieke bedrijfsvoeringsfuncties zoals HR, financiën en de SOD worden uitgevoerd door ingehuurde externen. De lasten hiervan vallen onder de inhuur van derden.

We zijn als archiefinstelling steeds meer zelf aangewezen om collega's op te laten leiden tot archivisten. Hierdoor stijgen de opleidingskosten.

Huisvestingslasten

Huisvesting	Begroting		Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Omschrijving lasten					
Huurkosten	462.330	**476.802**	487.292	498.499	509.965
Energiekosten	60.403	**61.945**	63.308	66.014	66.254
Onderhoudskosten	39.660	**33.863**	34.608	35.404	36.218
Overige kosten	18.050	**18.540**	18.664	18.801	18.943
Totaal	**580.443**	**591.150**	**603.871**	**618.718**	**631.380**

Het WBA maakt gebruik van drie panden:

De archiefkelder in het pand aan de **Beukenlaan in Oudenbosch** (geschikt voor de opslag van ruim 4,5 kilometer archief) wordt vanaf 2021 gehuurd van de nieuwe eigenaar. De huurkosten zijn inclusief service- en energiekosten en een evenredig deel van de kosten voor regulier onderhoud die voor de huurder komen.

Het **Koetshuis in het Markiezenhof** wordt van de gemeente Bergen op Zoom gehuurd voor de huisvesting van de medewerkers en de dienstverlening aan het publiek. De kosten betreffen de huur, OZB, verzekering, energie en onderhoud. Daarnaast worden de kapitaallasten van de verbouwing in 2015-2016 in rekening gebracht bij het WBA; deze maken echter onderdeel uit van de huursom en worden hier dus niet specifiek weergegeven.

De benodigde depotcapaciteit van ruim 10 kilometer aan het **Wilhelminaveld in Bergen op Zoom** wordt gehuurd van de gemeente Bergen op Zoom. De volledige exploitatie is door het WBA vanaf 2017 overgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. Deze exploitatiekosten worden vervolgens voor 3/8 deel doorberekend aan de gemeente, die het depot aan het Wilhelminaveld voor dat deel ook daadwerkelijk voor

opslag van museumobjecten gebruikt. De kosten betreffen de huur, OZB, energie en onderhoud.

Exploitatielasten

Exploitatie	Begroting		Meerjarenraming		
	2026	2027	2028	2029	2030
Omschrijving lasten					
Software & Hardware	127.018	**125.035**	127.577	130.293	133.071
Communicatie, internet & abonnementen	155.274	**157.829**	160.186	162.704	165.280
Accountantskosten	17.278	**18.500**	18.907	19.342	19.787
Overige kosten	72.458	**71.011**	71.494	72.010	72.539
Totaal	**372.028**	**372.375**	**378.164**	**384.349**	**390.676**

De exploitatiekosten hebben te maken met het primaire proces (uitoefening wettelijke archieftaken, ontsluiten, beschikbaar stellen en toezicht houden). De vier opgaven uit de beleidsvisie worden uit dit budget gefinancierd.

De hosting van de website, de opslagkosten van de gedigitaliseerde historische documenten en het e-depot vormen de grootste kostenposten. In de afgelopen jaren zijn veel data overgeheveld naar het e-depot, waardoor de kosten voor opslag verminderden.
Digitaal gevormde (digital born) informatie moet worden bewaard en beheerd in een e-depot. Dit stelt een breed scala aan eisen aan de wijze waarop bestanden worden gevormd, ontsloten en aangeboden. De mogelijkheden van het e-depot worden steeds beter benut.

Onder de exploitatielasten vallen tevens de kosten voor de innovatie van de digitale dienstverlening en de kosten voor het versterken en professionaliseren van de bedrijfsvoering binnen de organisatie.

Tenslotte vallen ook de kosten voor IT (hard- en software) en overige bedrijfsmatige voorzieningen onder de exploitatielasten.

In 2027 zijn incidentele kosten, ad € 30.000, voor de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling geraamd. Deze kosten worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve Evaluatie GR.

Toelichting op de kosten voor projecten beleidsvisie

In 2022 stelde het bestuur van het WBA de beleidsvisie vast. De visie is uitgewerkt in een projectenlijst voor de periode 2023-2028. Een aantal van die projecten heeft (eenmalige) investerings- of aanschafkosten en jaarlijks terugkerende structurele kosten tot gevolg. Vanaf de begroting 2024 zijn de structurele kosten opgenomen in de exploitatielasten. De eenmalige kosten worden afzonderlijk verantwoord.

In 2026 start een groot project, namelijk de innovatie van het collectiebeheersysteem (CBS) van het WBA. Voor dekking van de investeringslasten is een bestemmingsreserve van ruim € 125.000 beschikbaar.

Toelichting op de variabele baten

De baten, behalve de deelnemersbijdragen, zijn in 2027 geraamd op ruim € 95.000 en bestaan uit inkomsten met een (overwegend)variabel karakter.

Het gaat hierbij om:

- leges die het WBA ontvangt voor verleende diensten op basis van de eigen tarievenverordening;
- inkomsten uit verhuur van depotruimte aan derden;
- de vergoeding voor diensten die het WBA levert aan verbonden partijen;
- een vergoeding van kosten voor de exploitatie van het ondergrondse depot aan het Wilhelminaveld.

7. Bijdragen deelnemende gemeenten

Verdeelsleutel deelnemersbijdrage

De verdeelsleutel voor de deelnemersbijdrage vanaf deze begroting is in 2022 door het algemeen bestuur van het WBA vastgesteld. Daaraan ging een grondig onderzoek vooraf door een projectgroep, bestaande uit deskundigen vanuit de aangesloten gemeenten en het WBA. De basis voor de verdeelsleutel is het aantal getelde meters op grond van de Archiefwet overgebrachte overheidsarchieven. De telling vindt plaats aan het eind van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt opgesteld. Het aantal getelde meters eind 2025 is daarmee leidend voor het begrotingsjaar 2027. De cijfers zijn afgerond op hele meters, de percentages zijn afgerond op twee decimalen..

Gemeente	Meters 2024	% Verdeling n.a.v. meting 2024	Meters 2025	% Verdeling n.a.v. meting 2025
Bergen op Zoom	1767	23,87%	1763	23,70%
Etten-Leur	527	7,12%	528	7,09%
Halderberge	683	9,22%	683	9,18%
Moerdijk	993	13,42%	994	13,36%
Roosendaal	1708	23,07%	1708	22,96%
Rucphen	312	4,21%	312	4,19%
Steenbergen	558	7,54%	558	7,50%
Woensdrecht	466	6,29%	505	6,78%
Zundert	389	5,26%	389	5,23%
Totaal	**7.404**	**100%**	**7.440**	**100%**

Bijdragen deelnemende gemeenten

	2026	2027	2028	2029	2030
Deelnemers	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**	**bijdragen**
Bergen op Zoom	729.626	**747.997**	771.207	799.824	829.007
Etten-Leur	217.726	**223.871**	230.817	239.382	248.116
Halderberge	281.837	**289.732**	298.722	309.807	321.111
Moerdijk	410.114	**421.872**	434.963	451.103	467.562
Roosendaal	705.202	**724.722**	747.210	774.937	803.212
Rucphen	128.756	**132.314**	136.420	141.482	146.644
Steenbergen	230.372	**236.844**	244.194	253.255	262.495
Woensdrecht	192.283	**214.089**	220.733	228.923	237.276
Zundert	160.750	**165.192**	170.318	176.638	183.083
Totaal	**3.056.666**	**3.156.633**	**3.254.583**	**3.375.351**	**3.498.507**

8. Geprognosticeerde meerjarenbalans

Activa	Rek. 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Materiele vaste activa	76.731	74.119	50.357	98.841	65.449	36.946
Totaal vaste activa	**76.731**	**74.119**	**50.357**	**98.841**	**65.449**	**36.946**
Uitzettingen korter dan 1 jaar	392.904	46.631	392.904	392.904	392.904	392.904
Liquide middelen	285.371	372.350	55.105	2.621	32.013	56.516
Overlopende posten	32.204	85.819	152.425	152.425	152.425	152.425
Totaal vlottende activa	**710.479**	**504.800**	**600.434**	**547.950**	**577.342**	**601.845**
Totaal Activa	**787.210**	**578.919**	**650.791**	**646.791**	**642.791**	**638.791**
Passiva	**Rek. 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Algemene reserve	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Reserve digitale dienstverlening website	90.731	-	90.731	90.731	90.731	90.731
Reserve evaluatie GR	30.000	30.000	-	-	-	-
Reserve collectie beheer systeem	125.095	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat	93.545	-	-	-	-	-
Eigen vermogen	**439.371**	**130.000**	**190.731**	**190.731**	**190.731**	**190.731**
Voorzieningen	-	32.824	-	-	-	-
Vaste schulden	24.000	20.000	16.000	12.000	8.000	4.000
Totaal vaste passiva	**24.000**	**52.824**	**16.000**	**12.000**	**8.000**	**4.000**
Vlottende schulden <1 jaar	303.357	319.612	438.466	438.466	438.466	438.466
Overlopende passiva	20.483	76.483	5.594	5.594	5.594	5.594
Totaal vlottende passiva	**323.840**	**396.095**	**444.060**	**444.060**	**444.060**	**444.060**
Totaal Passiva	**787.210**	**578.919**	**650.791**	**646.791**	**642.791**	**638.791**

Voor de geprognosticeerde meerjarenbalans zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Materiële vaste activa

De eindbalans van de materiële vaste activa wordt bepaald door de geplande afschrijvingen op investeringen en het toevoegen van nieuwe investeringen.

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden zijn gebaseerd op cijfers van 2025.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn de sluitpost van de meerjarenbalans.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat ultimo 2027 uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve voor de digitale dienstverlening website.

Vaste schuld

Hiervoor wordt het aflossingsschema van de huidige leningenportefeuille gehanteerd.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Vanaf 1 januari 2016 zijn ook gemeenschappelijke regelingen VPB-plichtig. Bij de oprichting van het WBA is door “Gert Vos BTW-Advies” onder andere een Vpb-advies uitgebracht. Later is dit advies overgenomen door de accountant. In dit advies is geconcludeerd dat de activiteiten van het WBA niet te kwalificeren zijn als onderneming in fiscale zin. Gezien het feit dat sprake is van een structureel nihil-resultaat wordt niet voldaan aan de winstoogmerktoets. Voor het WBA geldt derhalve dat het niet belastingplichtig is voor de Vpb.

Reserves en voorzieningen

Verloop van reserves en voorzieningen															
Reserves	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2026**	***Begroting 2027***												
			1-1-2027	***dotaties***	***onttrekkingen***	***31-12-2027***	***dotaties 2028***	***onttrekkingen 2028***	***31-12-2028***	***dotaties 2029***	***onttrekkingen 2029***	***31-12-2029***	***dotaties 2030***	***onttrekkingen 2030***	***31-12-2030***
Algemene reserve	100.000	100.000	**100.000**	**-**	**-**	**100.000**	-	-	100.000	-	-	100.000	-	-	100.000
Reserve digitale dienstverlening website	90.731	-	**90.731**	**-**	**-**	**90.731**	-	-	90.731	-	-	90.731	-	-	90.731
Reserve evaluatie GR	30.000	30.000	**30.000**	**-**	**30.000**	**-**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve collectie beheersysteem	125.095	-	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat	93.545	-					-	-	-	-	-	-	-	-	-
stand per 31-12	**439.371**	**130.000**	**220.731**	**-**	**30.000**	**190.731**	**-**	**-**	**190.731**	**-**	**-**	**190.731**	**-**	**-**	**190.731**

Incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Programma archiefbeheer				
Archiefopleiding	6.500	6.500	6.500	6500
Evaluatie GR	30.000	6.500	6.500	6500
Totaal	**36.500**	**13.000**	**13.000**	**13.000**

De incidentele lasten voortvloeiend uit de evaluatie van de GR wordt onttrokken aan de daarvoor bestemde reserve.

In de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zijn geen incidentele baten opgenomen.

Staat van langlopende geldleningen

Omschrijving lening	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum besluit algemeen bestuur	Jaar van laatste aflossing	Rente-percentage	Restantbedrag geldleningen per 1-1-2027	Rente of het rentebestanddeel 2027	Aflossing of aflossings-bestanddeel 2027	Restant bedrag van de geldlening per 31-12-2027	Opmerkingen
Meubilair	60.000	21-12-2016	2032	2%	20.000	400	4.000	16.000	lineair
TOTAAL	**60.000**				**20.000**	**400**	**4.000**	**16.000**	

9. Overzicht wettelijke taakvelden

Bij besluit van 5 maart 2016 zijn er een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de rekenplichtige wetgeving voor gemeenten en provincies (BBV). Eén van deze wijzigingen betreft de invoering van zogenaamde uniforme taakvelden. De begroting moet aan de hand van deze landelijk uniforme taakvelden worden opgesteld zodat de begrotingen en realisatiecijfers beter vergelijkbaar zijn voor de informatiebehoeften van derden, zoals het Rijk, de toezichthouders, de EU en het CBS. De overheden blijven vrij in hun programma-indeling, maar zijn wel verplicht deze informatie per taakveld op te nemen in de bijlagen van de begroting en jaarstukken. Voor verbonden partijen is daarbij specifiek aangegeven, middels de gelijknamige notitie van de commissie BBV, dat ook zij deze bijlage moeten opnemen zodat de gemeente de uitgaven m.b.t. de verbonden partijen op hun beurt ook op het juiste taakveld kunnen verantwoorden. De uitgaven en inkomsten van het WBA betreffen slechts twee taakvelden. Namelijk het algemene taakveld 0.4 Overhead en het taakveld 5.4 Musea. Overige taakvelden hebben geen relevantie voor het werkveld van het WBA (historische archieven). Het taakveld Overhead is feitelijk voor iedere organisatie van toepassing dus ook voor het WBA. Taakveld 5.4 geldt voor het archiefbeheer, dus ook van het WBA, in zijn volledige omvang.

Voor de indeling en terminologie is de Notitie Overhead van de Commissie BBV gebruikt. Voor 2027 is de verdeling als volgt:

Kostenverdeling per taakveld	**Begroting 2026***	**Begroting 2027**
	*Andere verdeelsystematiek	
Taakveld 0.4: Bedrijfsvoering	**615.966**	**734.789**
Taakveld 5.4: Musea	**2.710.769**	**2.548.039**
Totaal kosten WBA	**3.326.735**	**3.282.828**
Percentage bedrijfsvoering van totale kosten WBA	18,5%	22,4%
Totaal baten WBA	**3.326.735**	**3.282.838**

WBA

Het verleden snel gevonden.